

ИДЕЯТА ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПУЛ СРЕЩУ КАТАСТРОФИЧНИ РИСКОВЕ СИ ПРОБИ ПЪТ. НО В КАКВА ПОСОКА ЩЕ ТРЪГНЕ ТОЙ?

(Продължава от стр. 4)

С други думи, тук става въпрос за комплекс от целенасочени мерки на държавата и частния сектор.

Според г-жа Крумова принципът, върху който ще се организира пултът, трябва да е пазарен. Държавата трябва да има по-скоро стимулираща и гаранционна функция, а не толкова административно-санкционна. Ако искаме да сме не само географски в Европа, но също така социално и икономически, трябва да следваме моделите, в които всеки участник разбира и носи своите отговорности. Не приемам напълно мнението, че тъй като липсата на застрахователна култура е основната причина за ниския обем на имущественото застраховане, следва застраховката да е задължителна. Пазарните проучвания говорят за друго: под 5 на сто са гражданите, които не се застраховат поради вътрешно негативно убеждение. Основните причини, които се изтъкват, са липса на средства, ниска степен на доверие, липса на информация.

Дори да се възприеме някаква степен на задължителност, считам за неуместна идеята за събиране на вноските от държавата. Мисля, че това ни връща светлинни години назад във времето на държавния монопол и размиването на границата между данък и застраховка.

Досега единственият модел, представен на обществото, е катастрофичният пул в Турция. А в Европа има решения, които могат да се проучат, и е вероятно да се прецени, че са по-подходящи за българските социални и икономически условия. Германия, Великобритания и Италия например нямат катастрофични пулове, а застраховките са доброволни и изцяло в предмета на дейност на частните застрахователи. Пример за общи катастрофични схеми в Европа са Франция, Испания и Швейцария. Националната програма във Франция се нарича Catastrophes Naturelles (CatNat) и е създадена през

1982 г. Компанията Caisse Centrale de Reassurance (CCR), в която се презастрахова рискът, има неограничена гаранция от държавата, в случай че фондовете ѝ са недостатъчни. Застрахователните компании за задължени да презастраховат поне половината от катастрофичните рискове в CCR, за да се ползват от държавната гаранция. Държавата дефинира кои събития са катастрофични и определя размера на самоучастието на застрахованите. Интересна подробност е, че самоучастието се определя по общини и зависи от приетите от местната власт програми за превенция на риска (например разчистване на коритата на реките). Общото за пуловете обединения в трите държави е, че застрахователите са задължени да включват в полиците си определените рискове, да начисляват добавка в премията, която покрива тези рискове, и да презастраховат тази част. Във Франция и Испания застраховката не е задължителна, но в Швейцария за сградите е задължителна в 22 от 26-те кантона, а само в 2 от тях е задължително и покритието за пощипината.

Достатъчна застрахователна съвкупност ще се създаде от баланса между риск, покритие и цена. Тук под цена разбирам не само застрахователната премия или държавните фондове, но и държавната подкрепа за стимулиране на застраховането, образованието, данъчните преференции, мерките за ограничаване на рисковете, като контрол върху техническите норми за застравяване, превантивните мероприятия, поддържането на инфраструктурата, както и финансирането на изследвания и разработките на прецизни катастрофични модели за цялата територия на страната, и т. н. Ако се приеме цялостен комплекс от мерки, включително законодателни, целящи развитието на пазара и увеличаване на капацитета на застрахователния бизнес, считам, че ще се намери разумната цена на катастрофичния риск у нас.

Димитър Желев - изпълнителен директор на „Алианц България Холдинг“

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯТ ПУЛ ТРЯБВА ДА СЕ ОСНОВАВА НА ДОБРОВОЛЕН ПРИНЦИП

Когато говорим за застрахователния пул, трябва да се имат предвид две неща. Първото нещо е изборът - дали един субект, физическо или юридическо лице, ще има свободата да избира да си купи застраховка, която да покрие рискове като наводнение, пожар, тежък сняг, земетресение и други. Земетресението е изключително голям риск и не е много лесно застраховаем.

Вторият въпрос е къде ще се презастрахова този риск и кой ще бъде брокерът. Защо брокерът ще получи комисиона и затова е дошъл в България. Презастрахователното покритие може да се купи и директно в „Мюнхен Ри“, „Алианц“ или „Ей Ай Джи“, и чрез някой от лондонските брокери - достатъчно такива специализирани институции има.

Това обаче, така или иначе, е последваща работа. Струва ми се, че колегите от АБЗ са започнали да правят нещата малко отзад напред.

Най-важното е дали ние като застрахователи имаме готовност да осигурим необходимия капацитет. Ще припомня как стояха нещата с учредяването на ядрения пул. Когато се обсъждаше този въпрос, ние казахме, че капацитетът на всеки един застраховател трябва да е не повече от 20 на сто от собствения му капитал. На база на това изчисление се оказа, че в България нетният капацитет на застрахователите по общо застраховане е около 90 млн. лева. В тази част нашият капацитет, т. е. на ЗПАД „Алианц България“, на „Енергия“, изчислен по проста формула, базирана на международните стандарти, е около 10 млн. лева. Ние с готовност ще предоставим този капацитет в едно сдружение, което може и пул да се нарече, и в него да обединим целия капацитет на българските застрахователи, за да се използва той на първо място, а парите на застрахованите да остават в България. И едва след това да отидем към недостигащото ни над 90-те милиона. А то може да е 1 млрд., може да е по-малко, а може да бъде и няколко милиарда - зависи от обекта, който се застрахова. Каквото и да е остатъкът, трябва да се търси участие на презастраховател.

Така че, ако ни питат готови ли сме да участваме в такова сдружение, отговорът ми е положителен. Ние ще участваме със своя дял, колкото ни се падне той. При споменатия по-горе общ застрахователен капацитет от 90 млн. лева нашата част ще бъде около 10 на сто. От останалите застрахователи някой може да иска да участва, друг може да не иска.

Освен това трябва да се определи управ-

ляващ съдружник, както е при ядрения пул, или управляващ орган, който ще си изберем. В такива случаи гласовете обикновено са на принципа „една компания - един глас“, а не според участието.

Едва накрая, когато бъдат налице изградената структура и дружествата, които са се обединили, трябва да преценим как ще се предлага застраховката. Мое то твърдо убеждение е, че тя трябва да се предлага доброволно.

Много е важно да се знае какви са онези стратегически и нестратегически частни интереси, които този пул трябва да охранява. За голямо съжаление земетресението е твърде рисково катастрофично събитие. Трябва да се знае, че напоследък презастрахователите го избягват, а ако го презастраховат, лимитират отговорността си в България до 50 млн. евро. За другите страни е малко повече. Така или иначе, всичко това създава ограничения.

АЕЦ „Козлодуй“ е презастрахован за 300 млн. евро, което е много добро постижение.

При едно масово катастрофично събитие, като земетресение или наводнение, акумулацията на щетите може да достигне катастрофални размери. Това е сбор от хиляди малки и няколко по-големи щети. В ЗПАД „Алианц България“ се натрупаха 8,5 млн. лева щети от миналогодишните наводнения, които изплатихме като обезщетения на застрахованите лица. Ако нямахме презастрахователно покритие до 20 млн. евро, общо взето, нетният резултат щеше да бъде по-лош, отколкото е сега. Ние плащаме за презастраховане доста голяма премия. Но колко компании, опериращи на нашия пазар, имат покритие за катастрофичен риск?

Така че сме готови за учредяване на застрахователен пул срещу катастрофични рискове в България. Но по въпроса на какъв принцип да бъде основан, смятаме, че трябва да е доброволен.

Държавният фонд за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи трябва да остане, за да гарантира защита на държавните, общинските и частните интереси при настъпване на катастрофични събития.

Никой гражданин няма да е доволен, ако го задължат да плаща определена сума. Ако принципът е доброволен, тогава всеки желаещ срещу сума, равностойна на 3 промила от данъчната оценка на имота му, може да отиде в този пул и да си плати премията. Отделният човек, дружеството, фирмата нека направят своя избор.

Материалите подготви СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ

офис - **Санди**
Митническо
агентство/спедиция

София 1202,
ул. „Белоградчик“ № 1,
ет. 2, офиси 3 и 8,
тел./факс 310 811,
тел. 931 15 40

* **ОФОРМЯНЕ
НА ВСИЧКИ
ДОКУМЕНТИ
ВНОС/ИЗНОС**

* **ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
ПРЕД
МИТНИЧЕСКО
УЧРЕЖДЕНИЕ**

* **СПЕДИЦИЯ**

Стефан Софиянски - изпълнителен директор на ЗК „Лев инс“ АД

ТРУДНО МОЖЕ ДА СЕ ДОСТИГНЕ ДО ЕДИННО СТАНОВИЩЕ

Дискусията е много сериозна. Това е лична застраховка, всеки има право сам да избере какво да прави със своето имущество. Когато става въпрос за отговорност към трети лица, тогава идва ред на държавата да се намеси.

В крайна сметка не можем да задължим хората да сключват такава застраховка, както и съответно не сме съгласни ние, застрахователите, да

станем администратори, като пощенска кутия на някой друг.

По-скоро трябва да се наблегне на разяснителната работа. Ние това правим години наред. Но и усилията на другите трябва да бъдат насочени в тази посока. Мисля, че ефектът ще дойде рано или късно.

Трябва да има някаква форма на обединение, но без да се стига до крайности. При пос-

ледното ми посещение в Лондон, където проведох срещи в „Лойдс“ с големите брокери като „Марш“, „Уилис“, съм разговарял и по този въпрос. Ако бъде организиран такъв пул, това няма да е нещо ново. Въпросът е каква да бъде правната и организационната му форма.

Държавата не може да обезщетява изцяло, а хората не бива да чакат вечно на нея. Ще ви дам

такъв пример. Преди години бяхме застраховали тютюневата реколта на един клиент. Удари я градушка и ние изплатихме съответното обезщетение, както се полага на сериозен застраховател. Неговият съсед, който нямаше застраховка, получи... помощ от фонд „Тютюн“! Този собственик, който не беше положил грижа като добър стопанин, се оказа привилегирован за сметка на на-

шия клиент, защото той, видите ли, имал... застраховка! Вместо той да получи средства, защото е бил добросъвестен и е положил необходимата грижа, а онзи, който не е постъпил така, бива поощряван.

Аз съм предлагал преди години държавата да помага на хората да си застраховат имуществото, вместо да се чуди после как да отговори на молбите им.